

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szobotica, CSÜTÖRTÖK 1923. április 19.

105. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt

TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 8-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt

Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Loibach-palota)

Nemzetiség és magánjog

A tegnapi napon ült össze a Népszövetségi Tanács Genfben, hogy tárgyalja utolsó ülése óta összezsúfolódott munkaprogramját. A Népszövetségi Tanács legelső ülésén veszi tárgyalás alá azt a panaszt, amit a Magyarország javára optált erdélyi magyarok ingatlanok elkobzása miatt a magyar kormány terjesztett először a Nagykövetség Tanácsa, később a Népszövetségi Tanács elé. A román kormány ugyanis úgy hajtotta végre az agrárreformról szóló törvényt, hogy mindazoknak teljes egészében igénybe vette ingatlanait, akik 1918. november 6-án elhagyták, ha csak rövid időre szabályszerű utlevéllel is, Románia területét. Mint távollévőktől elvették azokat is a földet, akik Magyarország javára optáltak, holott a békeszerződés szerint az államhatárok kölcsönösen arra kötelezték magukat, hogy a tőlük más nemzeti állam javára optáltak ingó és ingatlan vagyona feletti tulajdonjogot tiszteletben fogják tartani.

Nem lehet kétséges, hogy a legtekintélyesebb politikai fórum döntése a vitás kérdést úgy fogja eldönteni, hogy ezáltal irányt szab mindazoknak a ténykedéseknek, amelyek Románia határain belül és kívül, nem csak a politikai jogok, de a magánjogok területén is a nemzetiségi szempontokat a törvény és jog követelményei fölé emeli. Jól tudjuk, hogy a földkérdés: hatalmi kérdés. A román nemzetiségi politika még nemzeti kisebbsége korában öntudatosan, szívósan és nagy áldozatkészséggel hajtotta keresztül földbirtok politikáját, amellyel nemzetiségi bankok útján földhöz juttatta a román parasztot.

Amihez akkor áldozatkészség kellett, azt most elvégzi a törvény-magyarázat elfogultsága. A régi uralom idején a mindig ostorozott s elijesztő példaként emlegetett rezsim uralma alatt pénzintézetek végrehajthatták a román nemzetiségi politika földbirtok-programját s most a kisebbségekből többséggé váltak uralma idején olyan földbirtokpolitikát inaugurálnak, mely tételes törvények s nemzetközi szerződések ellenére is a tulajdonjogot a tulajdonos nemzetiségi hovatartozásának alapján kobozza el, vagy tartja tiszteletben.

Azt még megértjük, bár soha nem helyeseltük akkor sem, amikor az uralmon lévő nemzetiséghez tartoztunk, hogy politikai jogokat nemzetiségi szempontból adnak, vagy tagadnak meg. A közhatalommá szerveződött nemzet soha nem ad szívesen jogokat olyanoknak, akiket tagjai-

nak nem tekint. De a magánjogok mindig függetlenek voltak attól a nyelvtől, amelyen azokat érvényesítették. Azelőtt nem volt arra példa, hogy az agrártörvény-nél nem a termelés fokozása s a földnélküliek földhöz juttatása lett volna e döntő szempont, hanem az, hogy minél több földet vegyenek el attól, aki magyar s minél kevesebbet adjanak annak, aki magyar.

A földet is nemzetiséginek tekintik a türelmetlenség politikája, mely különbséget tesz magyar föld, román föld, német föld és szláv föld között s míg az egyiket paragon heverteti azzal, hogy agrártörvény elé vonja, a másik teljesíteni társadalmi kötelességét. A nemzetiségi szempontok megzavarják a magyar jogokat is s nem is egyetlen vonatkozásban. Az agrártörvényt besorozták a nemzetiségi politika ingoványos területére, a pénzintézetek élete

és működése is olyan jogszabályoktól függ, amelyek a részvénytulajdonosok nemzetiségi viszonyaira tekintettel voltak. A fukar kezekkel mért jogok s a bőség-gel ontott terhek a nemzetiségeket külön társadalmi osztályvá determinálják. Ez az állapot pedig osztályharccá keseríti és szélesíti a nemzetiségi küzdelmeket.

A nemzetiségek gazdasági szabadságát nem lehet különválasztani a politikai és kulturális szabadságtól. Ha elszegényedik egy nemzetiség, ha tagjaitól elveszik a földet, bezárják az üzleteit s nacionalizálják pénzügyeit, sokkal biztosabban veszt el a beolvasztó törekvésekkel szemben ellenálló erejét, mintha erőszakos rendszabályokkal elnémítják nyelvét s bezárják iskoláit. Az erőszak dacos ellenállást „csak-azértis” — küzdelmeket szülhet, de a szegénység, a nyomor egy darab kenyérért megalázza magát.

Kihallgatások a királynál

Radicsékkal nem tárgyalnak, most a blokk keres közeledést a kormányhoz — A radikálisok a demokratákkal való koalíció ellen — Scotus Viator közvetít — Az államhü pártok blokkja

Az utolsó napon nem történt lényegesebb változás a belpolitikai helyzetben. A tanácskozások a királyi udvarban tovább folytak és a pártok is állandó permanenciában voltak szerdán is, amikor úgy a radikális, mint a demokrata párt ülést tartott. A helyzet súlypontja egyébként Zagrebból ismét visszahelyeződött Beogradba, mert Radicsal a látszat szerint a radikálisok teljesen megszakítják a tárgyalásokat. Radicsékkal szemben a helyzet egyébként még nem tisztázódott teljesen. Most a horvát blokk részéről történnék kísérletek a közeledésre. Beogradban tartózkodik a horvát blokk organumának főszerkesztője, Dezsman, akit szerdán Pasics miniszterelnök is kihallgatáson fogadott. Dezsman állítólag azért jött Beogradba, hogy módot találjon a radikális párttal megszokott tárgyalások újrafelvételére.

A radikális-párt többsége ellenzi a demokratákkal való koalíciót

A kibontakozási tárgyalásokban fontos szerepe volt a radikális-párt szerdai ülésének. Délelőtt a párt nem tartott ülést, azonban a képviselők teljes számban jelen voltak és tanácskoztak a helyzetről. Pasics miniszterelnök féltizenketőkor kihallgatásra ment a királyhoz, akinek referált a helyzetről, majd ezután a lemondott miniszterek értekezletet tartottak. Délután 4 órakor tartotta meg a radikális klub ülését, amelyen Pasics beszámolt szerdai királyi kihallgatásáról és hosszabb beszéd-

ben ismertette a helyzetet. A demokratákkal való koalícióról — a mely egyébként mindinkább előtérbe nyomul — nagyon tartózkodóan nyilatkozott és kijelentette, hogy ez a kérdés még nem érett meg a nyilvános tárgyalásra. Pasics beszédét hosszabb vita követte, amelyben a radikális képviselők nagy része a demokratákkal való koalíció ellen nyilatkozott. Az ülésről kiszivárgott hírek szerint csak Markovics igazságügyminiszter beszélt a koalíció mellett, míg a párt paraszt képviselői, a vajdasági és boszniai képviselők a demokratákkal való együttműködés ellen nyilatkoztak.

Scotus Viator a horvátokkal való megegyezésért

Zagrebben nem itélik meg a helyzetet annyira pesszimistikusan, mint Beogradban. Azt hiszik, hogy nem égettek fel minden hivat a megegyezésre. Scotus Viator, aki Beogradban tartózkodik, ahol a megegyezés útjait egyengeti, a Novosti főszerkesztője előtt nyilatkozott a horvát kérdéssel. Kijelentette, hogy zagrebi tartózkodását arra használta fel, hogy részletesen tájékozódjék a politikai ellentétekről. Elmondta, hogy háromszor tárgyalt Radicsal, akinek vasárnapi beszédét, amely elronthatná a megegyezésre irányuló tárgyalásokat — szerinte — nem kell túlközmölyen venni, mert nem szabad elfelejteni, hogy komoly politikusok is néha megfélekeznek magukról. Radics — mondotta — nem gondolt arra, hogy nemcsak

parasztoknak beszél, hanem Beograd felé is, amellyel a megegyezés a horvátoknak is érdekük. Kedvező jelnek tekinti Radicsnak a németekhez való közeledését.

Scotus Viator véleménye szerint Radics és a radikálisok közti megegyezés jó alap a tárgyalások folytatására. A megegyezésnek létre kell jönni — mondotta — a közeledésnek mindkét részről megvannak a lehetőségei. Radics maga is kívánja a Beograddal való békét. A horvátok ma még bizalmatlanok különösen azért, mert Horvátországban a régi rezsimet minden változtatás nélkül kezelik. A helyzet azonban nem reménytelen. Radics látja, hogy az egységnek meg kell maradnia és tudja, hogy a külföld előtt is sokat veszítené, ha annyira kiélezne a helyzetet, hogy az szakításra vezetne.

Radonics fuziót kíván

A radikális párt esti ülése után a Bács megyei Napló munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Radonics Jovan dr.-al, a subotica-i kerület képviselőjével. Radonics azon az állásponton van, hogy a mai helyzetben a legjobb megoldás az volna, hogy meglehetősen széles alapon az összes államhü politikusok egy frontban tömörüljenek. Nem is annyira koalícióra, mint inkább fuzióra gondol. Szerinte ugyanis meglehetősen erős államellenes blokk alakult, amellyel szemben az államhü pártok blokkját kell megeremteni. Ebbe természetesen nemcsak a szerb pártok lépnének be, hanem a nemzetiségi politikusok közül azok is, akik őszintén hívei az állam-egységnek. Egyébként Radonics nem hiszi, hogy kibontakozást a mai helyzetből gyorsan meg lehetne találni, szerinte a kibontakozás hosszabb időt fog igénybe venni. Más volna az eset, ha hamarosan kiderülne, hogy ilyen nemzeti védő blokkot nem lehet megalakítani, mert ebben az esetben egy homogén radikális kormány megalakítása egy napon belül megtörténhetne.

A beszélgetésnél jelen volt Grgin Dusan képviselő is, aki szintén helyeselte Radonics fejtegetéseit.

A demokratapárt határozata

A demokrata párt egész nap, este hét óráig ülést tartott. Az ülést Davidovics Ljuba nyitotta meg és ismertette a királynál történt kihallgatásának lefolyását. Közölte a párttal az uralkodó ama kívánságát, hogy a pártok minél előbb küszöböljék ki az ellentéteket, hogy a törvényhozó munka mielőbb megkezdődhessen.

A vitában a pártnak valamennyi nevesebb tagja résztvett. Davidovics után mindjárt Pribicevics Szvetozár, majd Szokics, Mar-

kovics, Radoszavlyevics és mások szólaltak fel. A vita meglehetősen élénk volt, mert kétféle áramlat állott egymással szemben. Davidovics hívei nem akarnak a radikálisokkal újabb koalíciót, míg Pribicsevicsék hajlandók a koalícióra. Végül is olyan határozatot hoztak, hogy a párt szükségességnek látja a nemzeti erők egyesítését, és hajlandók is erre, de pontosan tisztázni kell a viszonyt a radikális párttal, amely az eddigi, különösen a legutóbbi időben tanúsított magatartásával megmutatta, hogy nem lehet rá alapítani az új kormánykoalíciót. A határozatot írásba foglalták és Davidovics Ljuba, akit a király újból kihallgatásra hívott magához, elvitte magával a királynak a demokrata-klub írásos határozatát.

Ugyancsak meghívást kapott az esti órákban az udvarhoz Lázics Voja, a földművespárt elnöke is.

A muzulmánok és a klerikálisok

A többi pártok meglehetősen tájékozatlanul állanak az eseményekkel szemben, különösen a muzulmánok és a klerikálisok. A muzulmánok szerdán délután ülést tartottak, amelyen megbeszéltek a politikai helyzetet, de semmiféle határozatot nem tudtak hozni. Általában az a vélemény uralkodik politikai körökben, hogy Spahóék és a Radics-párt között Radics vasárnapi beszéd után a viszony nagyon elhűdült.

A klerikálisok a szerdai nap folyamán nem tartottak ülést. A párt egy része este vissza is utazott Szlovéniába. Korosec egy újságíró előtt megcáfolta azokat a híreket, hogy a klerikálisok és muzulmánok futárt küldtek Radics-hoz bizonyos ellentétek tisztázására és tiltakoztak volna Radicsnál amiatt, hogy nem küldte el embereit Beogradba. Korosec kijelentette, hogy ilyen megegyezés köztük és Radics között nem

is volt, tehát a parlamentben való megjelenést nem is követelheték Radics-tól.

A helyzet még bonyolult és eddig nincs lehetőség a kibontakozásra.

Magyarországnak meg kell egyeznie szomszédaival

A francia-magyar döntőbírósg elnökének nyilatkozata

Budapestről jelentik: De la Barra a francia magyar vegyes döntőbírósg elnöke, a párisi Sorbonne-on a nemzetközi jog tanára Budapestre érkezett. Vele van fia is, aki a döntőbírósg titkára. De la Barra mostani utazásának nincsen meghatározott különös célja, csak általánosságban akarja előkészíteni a döntőbírósg működését.

A magyar gazdasági viszonyokról de la Barra az a nézete, hogy azokon minden körülmények között segíteni kell. A külföldi segítségnyújtásnak azonban egyik feltétele a szomszédokkal való egyetértés, akik a földrajzi egység folytán, amely a Duna-rendszer keretében fekvő területeket majdnem egyön-

tetűvé teszi, ugyanazokkal az érdekekkel bírnak, mint Magyarország. De la Barra hangoztatja, hogy mostani itt tartózkodása is, éppúgy, mint a múltban, mikor Magyarországon járt, arra törekszik, hogy elsimítsa a Magyarországot szomszédaitól elválasztó ellentéteket.

De la Barra döntőbírósg elnök a keddi nap folyamán dr. Daruváry Gézával, a külügyminisztérium vezetésével megbízott igazságügyminiszterrel, valamint dr. Kállay Tibor pénzügyminiszterrel tanácskozott.

Szerdán felkereste Walko Lajos kereskedelemügyi minisztert. Előreláthatóan pénteken este Prágába utazik, ahol fogadására mindent előkészítettek.

Elmennek-e a bunyevác képviselők a parlamentbe?

Raics Balázs nyilatkozata a politikai válságról

A kormányválság élénken foglalkoztatja a helyi politikai pártokat is. A subotici pártokat annál inkább érdekli a válság megoldása, mert attól itt speciális eltolódásokat várnak. Ismeretes ugyanis, hogy a bunyevác-sokácpárt közelíti a föderációs blokkhoz és a legutóbbi tárgyalásokban, amelyet Radicsék és a klerikálisok folytattak a radikális-párttal fontos szerepe volt Raics Balázs subotici bunyevác képviselőnek is. A blokknak a radikális-párttal való megegyezése ilyenképpen lényeges változást jelentett volna a subotici városi közigazgatás vezetésében is, amelyben jelentős szerephez jutottak volna az itt többségben levő bunyevácok.

A legutóbbi politikai fordulat azonban, amelyet a Radics-párt nagygyűlésén történtek idéztek elő és a kormány lemondására, valamint a demokratákkal való tárgyalások újabb felvételére vezettek, így erősen érezteti a hatást a bunyevác-sokácpártban is. Megállapítható, hogy a pártban csalódást okoztak a nem várt események és a bunyevác-sokácpárt nagyrésze, — hasonlóan a hozzá oly közel álló klerikálisokhoz — nem szívesen fogadta Radics vasárnapi beszédét és megfontolatlanul ítélt a jó irányban haladó megegyezési tárgyalásoknak ilyen módon való megállítását.

A bunyevác-sokácpárt többsége már régebben a radikálisokkal való

megegyezés mellett van és kevésen mult, hogy ez a megegyezés már a választások előtt nem jött létre. Az akkor folytatott tárgyalásokat az nehezítette meg, hogy a bunyevácoknak saját erejükre kellett támaszkodniuk, míg most a blokk keretén belül sokkal több eredmény érhetek volna el. Ezért a pártban a legutolsó napokban erős volt a hajlandóság a megegyezésre és most a párt létezőket látják veszélyeztetve a további tárgyalások meghúsalása folytán.

Az előzmények azonban most már arra kötelezik a bunyevác-sokácpártot, hogy kitarson eredeti álláspontja mellett, amely a blokkhoz kapcsolja a pártot. Ez természetesen a mai helyzetben még jobban kiélelteti a bunyevác-sokácpárt és a kormányzópárt közötti ellentéteket és az így elmérgesedett helyzetben legújabbban felmerült már az a terv is, hogy ha a belpolitikai válság megoldása ezt esetleg szükségessé tenné, úgy a bunyevác képviselők sem vennének részt a parlament munkájában.

Erre, valamint a bunyevác-sokácpárt állásfoglalására nézve Raics Balázs képviselő a »Bácsmegyei Napló« munkatársának kérdésére a következőképpen nyilatkozott:

— Ugy a bunyevác-sokácpárt, mint a magam álláspontját a belpolitikai válság ügyében röviden így foglalhatom össze: Az egész országra és az egész nemzetre egytörmön igazságos és előnyös kibontakozást óhajtunk, mert csak így lehet szó a békés konszolidációról. Hogy ez a megoldás milyen lesz, azt a mai zavaros helyzetben nem lehet előre látni, azonban mi valamennyi eshetőséggel számolunk. Hogy a blokkal való tárgyalások tovább folynak-e, arra nézve most nem nyilatkozhatom, annyit azonban mondhatok, hogy számolunk azzal az eshetőséggel is, hogy mi is távolmaradunk a parlamentből, ha a viszonyok alakulása erre a belátásra fogja bírni a bunyevác-sokácpárt valamennyi tagját.

Spekuláné a könyvesboltban

Írta: Baedeker

A jó nő, mint a legtöbb ujnívelt, szenvedelemmel »partolja« az irodalmat és művészetet, tele van közművelődési vágygal — amint magát igen találóan kifejezte — s kedves szórakozás neki ezekről a témákról beszélgetni.

Most is hasonló járatban van, s ezekkel a szavakkal toppan be a Müller ur könyvesboltjába:

— Tudja, hogy honnan jövök? Müller ur. — Sejtelmem sincs róla, de bizonyosan valami tisztességes helyről.

Spekuláné. — Nem tudom... Egy hitbizományos üzletben voltam —

Müller ur. — Bocsnát hogy közbeszóló. Nagyságod, ugy-e bár, azt akarja tudomra adni, hogy valamelyik bizományosnál volt dolga?

Spekuláné. — Ugy van, a Blaunál, a kinek rengeteg sok portékája van, s a legtöbb olyan, amelyet bizományba adtak hozzá.

Müller ur. — Hát akkor mért nevezi őt hitbizományosnak, és mért nem röviden bizományosnak?

Spekuláné. — Mert úgy vettem észre, hogy ez a Blau egy hitű izraelita, vagy ha nem veszi rossz néven: zsidó.

Müller ur. — Most már értem, hogy mért mondja hitbizományosnak... És mit keresett ott, nagyságos asszonyom?

Spekuláné. — Olajfestményeket, Müller ur.

Müller ur. — Ahá! Képeket olajt venni?

Spekuláné. — Igen, támogatni a képművészetet. Már régóta szeretnék beszerezni néhány szép festményt. Azt olvastam egyszer az újságban, hogy: kultúra kell a falaknak! — s amikor megkérdeztem a házi irodalomtudósunktól, hogy mit jelent ez a harcáltság, ő azt a felvilágosítást adta, hogy a falakra műértékkel bíró vásznakat kell fölakasztani, hogy szebb legyen az életünk

és a szobánk, s hogy teljesítsük azt az erkölcsi kötelességet, amelyet a jómódunkra ráparancsol a kedvező anyagi helyzetük s a kivételesen szerencsés sorsuk.

Müller ur. — Nagyságos asszony ezt a kétségtelen igazságot a jegyzőkönyvből olvasta föl... Szabad tudnom, hogy mi ennek az oka?

Spekuláné. — Mert a mondat gyönyörű, úgy hangzik, mint egy szép vers, nekem nagyon megtetszett, s hogy el ne felejtsem, megkértem a tanár urat, jegyezze azt föl nekem. Ő aztán sajátkezűleg beírta ebbe a noteszbe. Nézz! Nem volt ez szép tőle?

Müller ur. — Nagyon szép és meghatározó volt. A mondat igazán jól sikerült, a nyelvtan szabályainak teljesen megfelelő, egy író se mondhatta volna sokkal szebben, és igazán kár lett volna elfelejteni. A tanár ur nagyon keveset vásárol nálam, de azért elismerem hogy jó írlya van.

Spekuláné. — Helyesen teszi, mert vásárolhat valaki a konkurensnél, s azért egészen derék ember lehet.

Müller ur. — A konkurensünk sohasé derék ember...

Spekuláné. — Nem értett meg. Azt akarom mondani, hogy aki más boltban szerzi be a szükségleteit, attól még becsületesebb ember lehet.

Müller ur. — Lehet... De mi kereskedők, ha nem is éppen becsületesebbeknek, de minden tekintetben kiválóbbaknak tartjuk azokat, akik nálunk vásárolnak, mint azokat, akik a versenytársainkat gazdagítják.

Spekuláné. — Ezt nem szívesen hallom. Mert a nyilatkozatából az következik, hogy ha nem önnél, hanem Mayernél venném a könyveket, kevesebbre becsülné mint most, hogy ide vagyok bejáratos.

Müller ur. — Nagyságos asszonyon zavarba hoz... Amit mondtam, az csak a távollevőkre vonatkozik, kégyed pedig, nem győzők örülni rajta,

jelen van. S a jelenlevők mindig kivételek...

Spekuláné. — Most rajtakaptam valamit! Ki tudja-e találni, hogy min?

Müller ur. — Sejtelmem sincs róla.

Spekuláné. — Hogy is hívják azt az irodalomban, amikor valaki a más eszméit tulajdonítja el? Latin, görög vagy talán éppen — ne tessék haragudni! — zsidó szó.

Müller ur. — Plágium?

Spekuláné. — Igen az. Tehát Maga az imént plágiumot követett el. Azt a mondatot, hogy »a jelenlevők mindig kivételek« éppen tegnap hallottam az Elzám tanárától. Bizonyosan Maga is őtől hallotta...

Müller ur. — Esküszöm hogy nem. A tanár urral már hetek óta nem beszéltem... Pusztá véletlenség, hogy én is ugyanazt a kifejezést használtam. Tudja: a szép szellemek találkoznak.

Spekuláné. — Nagyon jó. Ez is igen bölcs mondat, amelyet nem szeretnék elfelejteni. Nem volna szíves ide beírni? Mert én most ugyanis autograffokat gyűjtök. (Átadja a jegyzőkönyvet.)

Müller ur. — Szívesen. (Beírja az új mondatot.)

Spekuláné. — És most visszatérek a hitbizományi üzletre, ahol láttam egy csomó képet. Hogy csupa olajfestmények voltak-e, nem tudom, mert nem vagyok kémikus, de volt köztük néhány csinos is.

Müller ur. — És megvette valamelyiket?

Spekuláné. — Az igazat megvallva, nem meriem... A jó ember azokat a képeket dícsérte, amelyeket utálatosaknak találtam, azokról pedig, amelyek megnyerték a tetszésemet csak úgy félvállról beszélt. Ez engem annyira irritált...

Müller ur. — Talán csak nem?

Spekuláné. — De bizony, annyira irritált, hogy nem tudtam magam elhatározni.

Müller ur. — Ahá! Irritálta Nagyságodat...

Spekuláné. — Ugy, ugy... Hiszen én is azt mondtam... Mondja, kérem, megbízható kereskedő ez a Blau nevű hitbizományos?

Müller ur. — Elég jó hírnek örvend. De képekhez, s általában a képzőművészetekhez nem ért semmit.

Spekuláné. — Lehetetlen!

Müller ur. — Egészen bizonyos.

Spekuláné. — Ez meglepő... Hát akkor hogyan kereskedik ugynevezett műtárgyaikkal?

Müller ur. — Ez a kereskedelmi élet titka, ngos asszonyom. Egyik-másik árus ért ahhoz a portékához, amelyet elad, de sokan nem is konyitanak hozzá, s talán éppen ezért vezetnek olyan bravúrosan az üzleteiket.

Spekuláné. — Ne mondja!

Müller ur. — Igen, a kereskedelmi világban csak úgy mint minden más pályán kisebbségben vannak a szakemberek és többségben a szakértelem híján lévők... Nézzé kérem, az a bizományos cég, amelyet Kegyed olyan találóan nevez hitbizományosnak, sokféle áruval foglalkozik, ugy-e?

Spekuláné. — Nagyon sokfélével. Van ott papíros, ócskavas, posztó, cipő, zongora porcellán, kép és még százféle sok minden.

Müller ur. — Nos, hát képzelhető-e, hogy ez a különben derék írfiu mind egyikben szakértő legyen? A cipőkötő meg a szövetekhez valószínűleg sejtát valamit, de a zongorához, meg a festményekhez annál kevesebbet.

Spekuláné. — És mi következik ebből? Az, ugy-e bár, hogy zongorát vagy képeket bátran lehet tőle venni?

Müller ur. — Ellenkezőleg. Az, hogy cipőt és kelméket bátran vásárolhat nála, mert ezekhez a cikkekhöz ért Blau ur, s tisztességes ember lévén, őt árut fog eladni ngos asszonyomnak megfelelő áron. Ellenben a zongorámat nem szeretném nála beszerezni, s a képekhez sincs valami nagy bizalmam. Mivelhogy nem ért hozzájuk nem tart jó márkákat belőlük raktáron, s lehet

Károlyi Mihály

volt titkárának berlini afférja

Jeszzenszky főhadnagy inzultálta a leggazdagabb német pénzmágnást

A berlini pénzvilág és a színházi körök napok óta egyébről sem beszélnek, mint arról a szállodai botrányról, amelynek egyik hőse Jeszenszky Imre volt főhadnagy, Károlyi Mihály egykori titkára, aki hosszú ideig megosztotta Károlyival csehszlovákiai, majd jugoszláviai emigrációs magányát is. Jeszenszky még huszárfőhadnagy korában együtt szolgált Károlyi Mihállyal, majd repülőist lett és a világháborúban, mint a legvakmerőbb pilóták egyike számos kitüntetést szerzett. Az októberi forradalom után Károlyi Mihály maga mellé vette személyi titkárának és köztársasági elnök korában később ugyiszólván egyetlen lépést sem tett a feltűnő külsejű, fiatal, de teljesen ősz Jeszenszky nélkül. Csak a legutóbbi időben költözött Jeszenszky Bécsbe, majd Berlinbe, ahol saját hibáján kívül rendkívül kellemetlen összejutása támadt a legismertebb német bankárcsalád egyik tagjával, báró Bleichröder Jánossal.

Bleichröder bárónak tudvalevőleg Orska Mária, a híres berlini drámai színésznő a felesége, aki most egyik szanatóriumban fekszik moriummérgezésben. A művésznőt — Bleichröder báró szerint — egyik barátja, Amsel Lene táncművésznő szoktatta rá a morium élvezetére és emiatt a báró Amsel kisasszonyt el is tiltotta házából. A táncosnő és Orska Mária a tilalom ellenére továbbra is meghitt barátságban éltek, ami Bleichröder bárót rendkívül bosszantotta, úgy, hogy amikor legutóbb a Hotel Adlon hallójában találkozott, rátámadt a táncosnőre és rendkívül gorombán összeszedte. A táncosnő véletlenül Jeszenszky Imre kíséretében tartózkodott a szálloda előcsarnokában; Jeszenszky figyelmeztette Bleichröder bárót, hogy igyekezzen erőt venni

hogy már ő is tuldrágán szerezte be őket, minek folytán az árai is tulzottnak magasak.

Spekulánc. — Van valami abban, a mit Müller ur mond, és én nem fogok visszamenni ahhoz a Blauhoz, mert én jó képeket akarok venni . . . De engedjen meg nekem ebből az alkalomból egy kérdést. Ön, kedves Müller ur, ért a könyvekhez?

Müller ur. — Nekem erre tulajdonképpen nem szabad felelnem. Ngos asszony se felelné, ha azt kérdezném tőle, vajon szép-e? Csak annyit jegyez meg, hogy választmányi tagja vagyok a könyvkereskedők egyesületének.

Spekulánc. — Akkor biztos, hogy elsőrendű szakember . . . Engem is azért vettek be a növénylet választmányába, mert értek a jótékonyasághoz . . . Hisszek önnek és bizok Magában . . . Kérnék egy Petőfit, egy egészen teljeset. Olyant, amelybe ki vannak nyomtatva a szerelmes versei is.

Müller ur. — Parancsára, ngos asszonyom. Van ilyen példányom.

Spekulánc. — Engem különösen érdekelnék Petőfi szerelmes versei, mert lánykoromban részint olvastam, részint — nem akarok dicsekedni — fölolvasták őket nekem, s így régi kedves napokra emlékeztetnek . . .

Müller ur. — Oh, ezek a kedves napok nem is lehetnek olyan nagyon messze!

Spekulánc. — Hízelgő! . . . Tehát küldje azt a Petőfit. És gondoskodjon arról, hogy egészen komplet legyen. Mert ugy-e bár, vagy, vagy nem? . . . A multkor egy porcellán szervizre alkudtam s a kereskedő erőszakkal olyant akart rám sózni, amelynek hiányzott az egyik szószos csészéje. Nem vettem meg addig, amíg azt is be nem szerezte hozzám. Nem volt igazam?

Müller ur. — Föltétlenül. Nyugodt lehet, ngos asszonyom, a Petőfiből nem fog hiányozni egy sor se. Az ára —

Spekulánc. — Az ára mellette . . . Isten velem!

Müller ur. — Kezét csókolom!

izgatottságán, mérsékelje hangját és válogassa meg jobban kifejezéseit. A báró nem hederített a figyelmeztetésre, mire Jeszenszky kétszer arculított.

Az affér lovagiatlan uton nyert folytatást, mert Bleichröder nem provokálta támadóját, hanem elégtételkérés helyett autóbá vitt, el-

hajtattott a rendőrségre, ahol felleltette Jeszenszkyt, hogy külföldi és kérte kiutasítását. Az eljárás meg is indult Jeszenszky ellen, azonban kiutasítására nem került sor, mert időközben egyik német repülőgépgyár leszerződte pilótának és megszerezte számára a további tartózkodási engedélyt.

Radics-párti parasztok fegyverrel védik a katonaszökevényeket

Parasztlázadás halottakkal és sebesültekkel

Zagrebből jelentik: Kedden véres események játszódtak le egy horvát tengerparti faluban, Donja Stubican. Dél-élelt egy csendőrijárőr érkezett a faluba, amely néhány falubeli katonaszökevényt akart letartóztatni. Mikor a csendőrijárőr a szökevények házaiban megkezdte a házkutatást, a szomszédos házakból összesereglettek a Radics-párti parasztok és tiltakoztak a csendőrijárőr munkája ellen. Néhány paraszt a szomszéd falvakba szaladt segítségért, egy csoport pedig végigjárta a falut és fegyverkezésre szólította fel a lakosságot.

Hamarosan Labudovics és Kustakovac falvakból is nagyszámu puskákkal, revolverekkel és fejszékkel felfegyverzett parasztok érkeztek a faluba a katonaszökevények védelmére és a stubicai lakossággal együtt megtámadták a csendőrijárőrt.

A csendőrijárőr a tulerő elől a falu végére vonult vissza és mikor az izgatott paraszttömeg lövöldözni kezdett a le-

vegőbe, a szorongatott csendőrijárőr sor-tüzzel válaszoltak.

Már az első sortüzzre összeesett néhány paraszt, mire elkezdett harc kezdődött, melynek során a csendőrijárőrök sikertelenül vesztés nélkül visszavonultak. Közben Gornja Stubicáról egy 13 főnyi csendőrosztag érkezett segítségül egy tiszt vezetésével. Erre újra kezdődött a csata, amely a parasztok súlyos vereségével végződött. A csendőrijárőrök azonban az újabb összeütközés elkerülése végett nem vonultak be a faluba, hanem Gornja Stubicán maradtak. A parasztok három halottat és tíz sebesülteket, köztük 7 súlyosat hagytak a harc színhelyén. A csendőrijárőrök közül hárman sebesültek meg könnyebben.

Délután bevonultak a csendőrijárőrök a fellázadt faluba és helyreállították a rendet. A hatóságok megindították az eljárást a lázadók ellen, akik azzal védekeznek, hogy ők — Radics pártiak és ez bátorította fel őket.

A Deutsches Volksblatt ismét denunciál

A novisadi német lap támadása a magyarság ellen

A választási küzdelmek során a Deutsches Volksblatt című, Novisadon megjelenő németnyelvű napilap több ízben támadást és denunciáló tartalmu közleményt irt az S. H. S. királyságban élő magyarság ellen. Ezek a támadások általános megbotrányozást keltettek a német nemzetiségű lakosság komolyabb köreiből és a Német Párt jelöltjei is élesen elítélték a lap haremódorát annál is inkább, mert a Német Párt, mint nemzeti kisebbségi párt, számított a magyar választók támogatására, ezzel szemben ígéretet tettek a magyar kisebbségek parlamenti védelmére is. A németiség nagyrésze s a német párt jelöltjei is élesen elítélték a Kulturbund hivatalos lapjának azt a módszerét, hogy a németiség jogait azzal próbálja védeni, hogy általában a magyarokat gyalázza s a magyarság ellen akar gyűlölséget és ellenszenvet kelteni, támadó cikkeivel.

A hivatalos Német Párt közös sorsban lévő nemzetiségi kisebbségek ügyét szolgálta. Ezzel szemben a Deutsches Volksblatt szerdai számában ismét a magyarságot választja ki támadásainak célpontjául. A lap ugyanis mai számában a Magyarországon élő németek helyzetével foglalkozik és a cikk azt igyekszik bizonyítani, hogy a németeknek Magyarországon ugyanolyan helyzetük van, mint az S. H. S. királyságban. A magyarok, — mondja a lap, — éppen úgy bannak ma is a németekkel, mint a háború előtt. Magyarországon csak negyven németnyelvű iskola van, holott körülbelül 250 olyan község van, ahol a németek többségben vannak. Német egyesületeket a magyar kormány egyáltalán nem engedélyez és azokat a németeket, akik honfitársaik sorsával törődnek, letartóztatják és vagyontuk elkobozzák. A magyar kormány ez az erőszakos politikája teljesen érthetetlen, mert a magyar kormány jól tudja, hogy körülbelül 3.300.000 magyar él idegen országokban, akikért a Népszövetség előtt

Apponyi és a többi magyarok szót emeltek. Végül a cikkirő csodálkozik azon, hogy a jugoszláviai magyarok az itteni német képviselőktől azt kívánják, hogy az ő ügyükkel is foglalkozzanak a szkupstinában. Azt követeli a lap a német képviselőktől, hogy ne csak hogy ne foglalkozzanak a parlamentben az itteni magyarság ügyével, hanem igyekezzenek az S. H. S. kormányt rávenni, hogy figyelmeztesse a magyar kormányt, hogy a nemzeti kisebbségekkel különösen a németekkel szemben változtassa meg politikáját és vegye azt minél gyorsabb és alaposabb revízió alá.

Mindaz, ami arról szól a cikkben, hogy a magyar kormányzat hogy bánik a magyarországi németiséggel, legalább is bizonyításra szorul. Mindenesetre jogos a kívánság, hogy a magyarországi németek a magyarokkal a legteljesebb egyenjogúságot élvezzék. Az S. H. S. királyságban élő magyarság azonban semmiképp sem felelős a magyar kormányzat esetleges büneiért s uszításnál nem egyéb, ha egy német újság a kormányt figyelmezteti — legjobb meggyőződésünk szerint — hamis adatokkal arra hívja fel, hogy ime a magyarok üldözik a németeket, nem érdemelnek tehát mást, mint üldözést s nem kell félni, a német képviselők a szkupstinában nem kellemetlenkednek egy kis magyar üldözés miatt. A németiség lapja egy nemzetiségi kisebbség elnyomása érdekében izgat. Mintha a kormány és közegei olyan nagyon várnák a biztatást . . .

Az S. H. S. királyságban élő magyarok semmiképp sem felelhetnek sem a mostani, sem a régi magyar kormányzat nemzetiségi politikájáért. Ha valakit felelősség illet, a felelősség azoké a németeké, akik a reakciónak mindig engedelmes kiszolgálói voltak, akik a német lelkeket és a voksokat a magyar kormányoknak szállították, s akik — most ott ülnek a Kulturbund vezetőségében s ismét a kormányt támogatják. A mindenkor

A Deutsches Volksblatt cikkére válaszul szolgálhat

Vilics Márkó cikke

a nemzetiségi kisebbségekről

Vilics Márkó volt nemzetgyűlési képviselő a Zasztava mai számában cikksorozatát kezd, amely az S. H. S. királyság nemzetiségi kisebbségeinek helyzetével foglalkozik.

A bevezető cikk azt állapítja meg, hogy a szerb mentalitás nem ismeri a nemzetiségi kisebbség fogalmát, csak egyenlőjogu állampolgárokat ismer. A nemzeti kisebbség fogalma a békeszerződések révén jutott be a köztudatba, s a párisi szerződések oktrojálták rá az államra, hogy egyideig kizárja a polgári közlogokból a nemzetiségieket.

Most azonban a nemzetiségieknek is meg van a polgárjoguk.

A cikksorozat valószínűleg foglalkozni akar a királyságban élő összes nemzetiségekkel. Az első rész a németekről szól, akiknek a multban való politikai felfogását azzal a mondással jellemzi, hogy *szerciné azt a kormányt látni, amelyet ők nem támogatnak.*

Ezek a minden kormány mindig hű németjei hiszik érdemnek a magyarok elárulását. Örvendetes tudni, hogy a németiség zöme utálattal fordul el ettől a politikától.

Állandó lárma

a magyar nemzetgyűlés ülésén

A mezőgazdasági munkabérekéről szóló vita egyre jobban kiélesedik

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés szerdai ülésére harmincegy interpellációt jegyeztek be. Az ülés elején Szeitovszky Béla házelnök azt indítványozta, hogy az interpellációk tárgyalására déli 1 órakor térjenek át, amit az ellenzék viharosan ellenezett, hangsúlyozva, hogy kevésnek bizonyul a heti egy interpellációs nap. Végül a nemzetgyűlés az elnök indítványát fogadta el, ami után áttértek a napirenden lévő mezőgazdasági munkabérekéről szóló javaslat tárgyalására.

Lovász János kormánypárti kisgazda beszéde közben nagy vihar tört ki. Lovász ugyanis védelmébe vette a javaslatot, mire Szedes Ferenc szociáldemokrata azt kiáltja feléje:

— Önök nem képviselik a föld népét!

Lovász János a szociáldemokraták felé fordulva erre azt mondta: Én meghallgattam önöket, ha önökben a tisztességnél csak egy szikra van . . . Óriási zaj és izgalom tör ki a szélsőbaloldalon ezekre a szavakra.

Esztergályos János: Nagyatádi azt mondta, hogy aki neveletlen, az paraszt.

Kidrik Ferenc: Micsoda beszéd ez, azt hiszi, hogy csárdában van?

Percekig tart a közbeszólásoknak ez a vihara, az elnök folyton csenget, a szélsőbaloldal és a kormánypárti képviselők közt közbeszólásokban élénk vita fejlődik.

Amint a zaj elül az elnök fölkéri Lovász Jánost, a szónokot, hogy tartózkodjék a sértő megjegyzésektől.

Lovász János: Kéri az ipari munkásokat, hogy a mai idők nehézségeit ne használják fel forradalmi hangulat szítására. (Nagy zaj a szociáldemokratáknál.) Ha ebben a fővárosban megint rabló népbiztosok lesznek, akkor mi, a falu józan népe fogunk velük szembeállni. A falu népe nem lehet többé félrevezetni. A falu népe visszautasít minden törekvést, amely az októbert akarja visszahozni. A falu népe nem akar többé forradalmat látni.

Zajos felkiáltások az ellenzéken. A miniszterük is ott volt!

Nagyatádi Szabó István magából kikelve ingerülten kiált valamit az

ellenzék felé, de a nagy zajban nem lehet hallani.

Lovász János: Békét akarunk, egyszer már szántani, vetni és aratni akarunk. Azt hiszem, hogyha Nagyatádot elgáncsolják, elgáncsolják a kispapokat is.

Drozdy Győző: Ne azonosítsák magukat a kispapokkal.

Gaál Gaszton: Talán Drozdy Győző képviseli a kispapokat?

Drozdy Győző: Mi képviseljük, nem a szolgabíró!

Lovász János: Mi kispapok képviselők, soha nem követjük azt az irányt, amely felekezeti vagy osztálygyűléseket hirdeti.

Rothenstein Mór: Most miért nem tapsolnak?

Egy hang az ellenzéken: Gömbös ur nincs itt?

Lovász János: Nem értjük, hogy mi, kispapok képviselők, miért vagyunk olyan nagy számban egyesek szemében?

Batiz Gyula: Elárulták a falut!

Klárk Ferenc: Nem a kastélyokat, csak a kunyhókat!

Lovász János: Nekünk nincsenek felforgató törekvéseink, mi a sebeket gyógyítani akarjuk. Mi tudjuk, hogy a kispapok és törekvéseket csak a művelt osztály segítségével tudjuk megvalósítani. Szükségünk van az intelligenciára, akivel meg tudjuk érteni egymást, de nincsen szükségünk azokra, akik ellenünk törnek. Teljes kijózanodásnak és teljes kibékülésnek kell elkövetkeznie.

Györki Imre: Jellemző, hogy ezt a korcs javaslatot nem a nagygazdák akarják elbuktatni, hanem a kispapok, tehát azok, akiknek első sorban kellene védeni a kis gazdaságok érdekeit. Látjuk, hogy a munkálattól érdekeltségük teljes szervezkedési és gyülekezési szabadságot élveznek. Ezzel szemben a munkások szervezkedését guzsbakították. A munkáslapokat elkobozták, betiltják. Látjuk, hogy a népgyűléseken a felszólalókat egyes szolgabírók abból a szempontból cenzurázzák, hogy li a zsidó és ki nem az. Most is becuknak, internálnak munkásokat csupán azért, mert szakszervezeti könyvecskét találnak a zsebükből. A gyűlékezési és egyesülési szabadság helyreállítása nélkül komolyan beszélni sem lehet erről a javaslatról.

Ezután az interpellációkra tartok.

Kötelezővé teszik a házasságkötés orvosi megvizsgálását

A suboticei városházára rendelet érkezett az egészségügyi minisztériumtól, amely szabályozza azoknak a házasságkötés orvosi megvizsgálását, akik vagy vérrokonosságban vannak, vagy pedig a házasságkötéshez szükséges életkoron alul vannak. Ebben az új rendeletben az egészségügyi minisztérium már utal arra, hogy előkészítés stádiumában van az az újabb törvény, amely kötelezővé fogja tenni valamennyi házasságkötés orvosi megvizsgálását és a házasságkötésnek orvosi engedélyhez való fűzését.

A készülő javaslat szerint, amelyet szükség esetén rendelet formájában is megvalósítanak, sem polgári, sem egyházi esküvőt nem lehet addig kötni, amíg a házastársak alá nem vetik magukat az orvosi vizsgálatnak. Az orvosi vizsgálatot esetleges visszaélések megakadályozása céljából erre a célra kinevezett orvosi bizottságok fogják végezni és a házastársak megvizsgálása első sorban nyílt tuberkulózisra, venerikus betegségekre, terheltségre és elmebajra fog kiterjedni.

A suboticei tisztii főorvosi hivatalhoz is leérkezett már a javaslat, amelyről dr. Pavkovic tisztii főor-

vos kijelentette, hogy az orvosi bizottságok vizsgálata csupán a házasságkötés idejében való egészségi állapotára vonatkozik, így tehát nincs kizárva az,

Merényletet kíséreltek meg a francia és belga miniszterek vonata ellen

A német néppárt támogatja a kormányt

Düsseldorfi jelentés szerint Le Trocquer francia munkaügyi miniszter szerdán délelőtt megtekintette a polgári közigazgatás berendezéseit, valamint a rajnai hajózás munkálatait. A délután folyamán a Rajna-Herne csatorna zsilipjeit szemlélte meg. Esseni jelentés szerint két kísérlet is történt arra, hogy a düsseldorfi-párisi expresszvonatot, amelyről a németek azt hitték, hogy Le Trocquer tartózkodik rajta, Düsseldorf és Dünön között kisiklasszák. A síneken két helyen robbanószert helyeztek el, amely a vonat áthaladásakor néhány centiméternyi sínt fől-szakított, úgy, hogy a lokomotív szerkocsija kisiklott. Emberéletben nem esett kár s a forgalmi akadályt néhány óra alatt helyreállították. A másik akna még néhány száz méterrel a vonat odaérkezése előtt robbant föl s csupán a felépítmény ágyzatában okozott kárt.

Szerdán reggel egyébként Aix la Chapelle mellett egy őrjáratnak sikerült tetten érnie egy csapatot, amely a síneket fészegette. Az éppen odaérkező vonatot, melyen Goude belga hadügyminiszter és Theunis miniszterelnök utaztak, idejében megtudták állítani.

Le Trocquer a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy míg március folyamán naponként csupán 350 tonna kocsot sikerült biztosítani, áprilisban már elérték a napi 7600 tonna termelést, amely a mai napig a 8000 tonnát is meghaladta s néhány napon belül már 10.000 tonnás termelés várható. Ilyenformán a megszállítás alatt sikerül megközelíteni a meg-

szállítás előtti német termelés mennyiségét.

Stresemann beszéde a birodalmi gyűlésen

Berlinből jelentik: A német birodalmi gyűlés legutóbbi ülésének kiemelkedő része Stresemannak, a német néppárt vezérének beszéde volt. Stresemann kifejtette, hogy osztja Rosenberg külügyminiszter nézetét, amely szerint a jóvátételi kérdésben várható megegyezésnek a Bergmann államtitkár utján Párisba, küldött javaslatból kell kiindulnia. Különös nyomatékkal hangsúlyozta a német néppárt vezére, hogy a német nagyipar és a fizetőképes egyéb gazdasági érdekeltségek készséggel állítják a teljesítési kötelezettség szolgálatába egész erejüket, mihamint bizonyosságot szereztek afelől, hogy ezzel kivívják Németország szabadságát.

Anglia nem tiltakozik a kiutasítások ellen

Londonból jelentik: Lord Henry Cavendish Bentinck azt a kérdést intézte a kormányhoz, hajlandó-e tekintettel a Ruhr-vidék francia megszállása következtében a brit érdekeket ért sérelmekre — tiltakozni az ellen, hogy a franciák német polgárokat kiutasítsanak, vagy bebörtönözzenek, ami alkalmas arra, hogy meghosszabbítsa a viszályt és megakadályozza Britannia közreműködését a jóvátételi kérdés rendezésében.

Ronald Mac Neill külügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy a kormány ilyesmire semmiképp sem vállalkozhatik.

CIRKUSZ

Sztrájkolnak a toreadorok

En: Igaz?

A bika: A sztrájk-hír?

En: Igen.

A bika: Igaz, de természetesen nem abban a formában, hogy mi sztrájkolnánk. Eszünk ágában sincs bérmozgalmat indítani munkaadóink ellen... ezt okvetlenül írja meg szerkesztő ur.

En: Hát kik léptek sztrájkba?

A bika: A toreadorok, picadorok, bandirellők, matadorok... szóval a segédcsapattal.

En: Önök természetesen örülnek a munkaszünetnek.

A bika: Szó sincs róla. A legkevésbé sem azonosítjuk magunkat ezzel a sztrájkjal.

En: De hiszen amíg a sztrájk tart, addig békét hagynak azok a hentesek önöknek... addig szünetel a mészárlás... addig nem szurják le a bikákat.

A bika: Éppen ez az; gondolja csak el, szerkesztő ur, hogy elszaporodnának majd a versenybikák... mekkora lesz majd a konkurrencia! Már eddig is sok volt a bika és kevés a toreador, most pedig, ha szünetelnek egy-két hétig a viadalok, biztos nagy elbocsátások lesznek nálunk. És a mai nehéz időkben mit kezdjenek az állástalanok a vált utcára tett bikák? Nem pálya ez, kérem... És ilyenkor csinálnak sztrájkot azok a bolsik, nincs bennük semmi szolidaritás.

En: Az ön véleménye szerint bolsevisták a sztrájkoló toreadorok?

A bika: Nem tudta eddig? Hát mi a csodába lobogtatták volna mindig az arénában a vörös zászlókat?

En: Azt hittem, hogy azért, mert az ilyen zászló vörös posztó a bikák szemében.

A bika: Ugyan kérem, mit törődünk mi a vörös zászlókkal! Azt hiszi, hagyjuk magunkat ilyen gyerekes dolgokkal ugratni? Nem vagyunk mi ellenforradalmárok, hiszen egytől-egyig az osztályharc alapján állunk.

En: Ne mondja!

A bika: A történelem egész mentén végigvonul az osztályharc, a bika-osztály harca a toreador-osztály ellen. Ezt szabotálják most a toreadorok, az osztályharcot és még sztrájkolnak nevezik azt, hogy oldalba támadják munkástestvéreiket. Még ma határozatot terjeszték elő szervezetünkben és meg fogjuk bélyegezni a toreadoroknak a bika-proletariátus érdekeibe ütköző eljárását.

En: Nagyon helyesen!

A bika: Ugyebár? A magam részéről nagyon meggondolom még egyébként, hogy ezek után ne nyugdíjaztassam-e magam és résztvegyek-e a további viadalokban! Csak nem piszkálhatom be a szarvaimat azzal, hogy oldalbadéfök velük egy ilyen huligánt? Nekem meg kell néznie, hogy kit öklelek fel. Önt például, szerkesztő ur nagyon szívesen...

En: Nagyon kedves, de nincs időm momentán, talán legközelebb...

A bika: Ahogy gondolja! Hát isten önnel, szerkesztő ur, szurjon le...

En: Önt?

A bika: A világot sem kívánom, hogy sztrájkoló legyek...

En: Hát akkor mit szurják le?

A bika: Negyven pezetát. A sztrájk

miatt nem kapunk fizetést... és három tüdővész gyermekem nyomorog otthon... és még csak füteni sem tudom azt a köztisztviselő-lakásnak beillő nyomoruságos istállót... Nagyon köszönöm, szerkesztő ur...

(Meleg kézszorítás után távozom.)
dís.

Két magyar diák éjjeli kalandja

Két bácskai diák, akik csak nemrégiben hagyták el a középiskola padjait elindultak Budapestre, hogy tanulmányaikat folytassák. Szegény magyarok — szegény fiai voltak, akiket gondos anyai kéz eresztett utánuk pár száz úrnarral és sok-sok jótanácsal.

Este érkeztek meg Suboticára azzal a szándékkal, hogy vasárnap utaznak Budapestre. Podgyászait az állomáson hagyták és bejöttek a városba vascsorázni. Mikor végeztek az estebéddel — betértek a barba, ahol végignézték a szokásos műsort. A két fiatal diákot, akik először röppentek ki a szülői házból, elkábította az éjjeli mulató levegője: a táncok, a cigányzene és a szünpadi kosztümök és a nők. Tízennyolc évük minden vehemenciájával élvezték a szabadságot, az éjjeli élet szenzációját. Mikor vége volt a műsornak és a közönség nagy része hazament — nem tudták otthagyni a bart, bort rendelték. Először csak éppen kóstolónak, később aztán, amikor a kedvük megjött a buteliák egymásután kerültek asztalukra. Kis pénzük nagyrészt már megitták, amikor nők is telepedtek melléjük. A két diák gavalérnak akart mutatkozni: mindent megrendeltek, amit a pincérek, vagy a nők kívántak tőlük. A szülői tanácsokat elfelejtették, a budapesti utazás is kiment a fejükből. Ittak, mulattak rendületlenül egészen kora hajnalig.

Reggel négykor a főpincér eléjük tette a számlát. Pár ezer dinárról szólt a cseh, nekik pedig csak pár ezer koronájuk volt. Mit volt mit tenni a bérmlási órával és a nagyapai ajándék-gyűrűvel egészítették ki pénzüket a tapasztalatlan diákok, akik szégyenkezve, félve, megszegyenülten hagyták el a helyiséget.

Az utazásból ezek után természetesen nem lett semmi. A két diák reggel kölcsönkért pénzzel felült a vicinálisra és hazament.

Lehet, hogy Két karrier ment tönkre egy éjszaka? Am az sem lehetetlen, hogy a két diák már Suboticán klábrándult az éjszakai életből. Akkor nem is volt drága az az éjszakai dárídó...

Nemzetiségi szempontok az egészségügyi szolgálatban

Nosztifikálni kell a külföldön szerzett diplomákat

A kuruzslással vádolt szuboticei orvosokról irt tegnapi cikkünk élénk fel-tűnést keltett. Az abban foglaltakkal kapcsolatban orvosi körökből úgy értesültünk, hogy az orvosok letelepedési és működési engedélyének kötelezettsége nem egyformán érvényes a szláv orvosokra és a nemzeti kisebbségekhez tartozó orvosokra nézve. Információnk szerint ugyanis csak a nemzeti kisebbséghez tartozó orvosoktól követelik meg a diploma, valamint az orvosi gyakorlatot igazoló okmányok betérjesztését, míg a szláv orvosoktól ezt nem kívánják meg.

Ebben az ügyben munkatársunk kérdést intézett dr. Pavkovic Milutin szuboticei városi tisztii főorvoshoz, aki kérdésünkre a következőket mondotta:

— Szó sincs arról, hogy az egészségügyi szolgálatban bármilyen különbséget is tennének a különböző nemzetiséghez tartozók között. Az egészségügyi minisztérium rendelete szerint nemzetiségre való különbség nélkül minden olyan orvosnak, aki itt 1914. augusztus elseje után telepedett le, kell letelepedési és működési engedélyt kérni, még abba-

az esetben is, ha itteni születésűek vagy idevaló illetőségűek. Ez egyformán vonatkozik úgy a szláv, mint a magyar orvosokra, csupán arról lehet szó, hogy egyes magyar orvosok letelepedési és működési engedélyének megszerzése nagyobb nehézségekkel járt a szükséges okmányok hiányában.

Kijelentette még a tisztí főorvos, hogy a napokban életbelépett az a rendelkezés, amelynek értelmében a külföldön szerzett orvosi diplomákat az SHS. királyságban leteleplő orvosoknak a zagrebi egyetemen nosztrifikálni kell. Csak azoknak az orvosoknak diplomájukat nosztrifikálják, akik az SHS. királyságban honossággal bírnak. A külföldi diplomákat a zagrebi egyetemen kell bemutatni s az oklevelet kiállító külföldi egyetem és a zagrebi egyetem tanterve közötti esetleges eltérést mutató anyagból az érdekelt orvosnak vizsgát kell tenni. Egyelőre csak a zagrebi egyetem nosztrifikál mindaddig, amíg a beogradi egyetem orvosi fakultása is teljesen ki nem épül.

HIREK

•••

— **Mária királynő dalmáciai utazása.** Beogradból jelentik: Mária királynő kedden Bakerba érkezett, ahonnan auton kirándulásokot tett Cirkvenicára és Kraljevicára, ahol mindenütt fényes ünneplésekkel fogadták. Este visszatért a bakari kikötőbe, ahol a hajón ünnepi vacsorát adtak tiszteletére. A vacsorán részt vettek a környékbeli előkelőségek is. Mária királynő szerdán folytatta útját Dubrovnikba.

— **Lazarevics Vása kitüntetés.** Beogradból jelentik: Ófelsége Lazarevics Vászót az államvédelmi osztály vezetőjét a Fehér Sas renddel tüntette ki. Lazarevics Vása legutóbb fontos külföldi diplomáciai tárgyalásokat is vezetett. Ezeket az érdemeit is honorálja a kitüntetés.

— **Vajdasági orvosok a Közegészségügyi Tanácsban.** Beogradból jelentik: Szerdán jelent meg a királyi rendelet, amely az egészségügyi minisztérium mellé szervezett Közegészségügyi Tanács tagjainak kinevezését tartalmazza. A Tanácsba a beogradi, zagrebi és ljubljani egyetemek néhány orvos-professzorán kívül a különböző ország-részek nevesebb orvosai közül is bevontak néhány orvost. A vajdasági orvosok közül a következők lettek a Közegészségügyi Tanács tagjai: Markovics Laza, a B. B. B. közegészségügyi főnöke, Simonovics Radoje sombori gyakorló orvos és Popovics Milán óbecsei járásorvos.

— **A bulgár kisebbség kérdése a Népszövetség előtt.** Athénből jelentik: A Népszövetség titkársága értesítette a görög kormányt, hogy Bulgária azt követeli, hogy a Népszövetség legközelebbi ülésén vegyék tárgyalás alá a tráciai bulgár lakosság helyzetének kérdését. A titkárság ezért felszólította a görög kormányt, hogy jelölje ki delegátusait a legközelebbi ülésre.

— **Egy spanyol hadnagyot meg akart lincselni a tömeg.** Madridból jelentik: A főváros egyik utcájában egy hadnagy kardjával rávágott egy katonára, mert nem köszönt neki. A katona véresen összeesett. Nagy tömeg seregett egybe. A nép fenyegetően viselkedett és meg akarta lincselni a hadnagyot. Rendőrök vették védelmükbe a hadnagyot, akít automobilon szabadítottak ki szorongatott helyzetéből, míg a tömeg továbbra is elkeseredetten tüntetett a katonaság ellen.

— **A novisadi polgármester beogradi útja.** Novisadról jelentik: A novisadi polgármester, Stefanovics Zsarkó tegnap Beogradba utazott, hogy a pénzügyminisztériumban megsürgesse a városnak járó 10%-os adórészesedést. Ezelőtt egy hónappal ugyanis a pénzügyminiszter ígéretet tett a városnak, hogy ezt a 10%-ot három napon belül ki fogja fizetni. Mivel a kiszabott terminus már régen letelt és a városnak szüksége van a pénzre, Stefanovics Zsarkó személyesen jár utána Beogradban, hogy a város jogos követeléséhez mielőbb hozzájusson.

— **Uj postakocsik a vasúti forgalomban.** Novisadi jelentés szerint a napokban husz vasúti postakocsi érkezett Németországból a jóvátétel számlájára. Az új postakocsikat legközelebb forgalomba helyezik.

— **Novisadon egy százalékkal csökkent a drágaság.** Novisadról jelentik: Kedd este a nyomdászokból és nyomdatulajdonosokból álló munkabéregyeztető bizottság ülést tartott. Ezen az ülésen, alapul véve a rendes piaci árakat, megállapították, hogy a drágaság csökkent. Ugyanis február 17 óta Novisadon a husz ára nem emelkedett, ugyanígy a liszt és a többi élelmickek ára sem, sőt egyes háztartási cikkek ára körülbelül egy százalékkal olcsóbbodtak. Ennek alapján úgy határoztak, hogy a nyomdászok fizetését nem emelik.

A házasság orvosi vizsgálata

Ezzel az intézkedéssel, mert fölösleges, Egget nem érthetek, Hiszen aki megházasodik, Az ugys biztosan beteg.

SKIZ.

— **Tömeges megbetegedés husmérgezésben.** A »Bácsmegeyi Napló« közölte, hogy a napokban gyanus körülmények között meghalt Herdi István novisadi munkás. A jelek arra mutattak, hogy a halál husmérgezés okozta. Novisadi jelentés szerint most több novisadi orvos közölte a rendőrséggel, hogy vasárnap, amikor Herdi is meghalt, mintegy harmincan betegedtek meg husmérgezésben, azonban egy esetben sem volt komolyabb természetű a betegség. A rendőrség most bevéria a beogradi vegyvizsgáló hivatal eredményét és azután megindítja a nyomozást, hogy melyik hentesüzletből származott a romlott hus.

— **Fekete himlő Szlovéniában.** Ljubljánból jelentik: Szlovéniában az elmúlt héten 16 feketehimlő megbetegedés történt, Mariborban ketten betegedtek meg himlőben. A tartományi kormány egészségügyi főnöksége elrendelte a kötelező himlőoltást mindazok számára, akiket öt év óta nem oltottak be himlő ellen. Zagrebben szintén elrendelték a kötelező himlőoltást, amit már nagy részben végre is hajtottak.

— **Egy község iskola nélkül.** Sentáról jelentik: Orom község népiskolája három évvel ezelőtt megszűnt, mert nem volt meg a törvényben előírt tankötelesek száma. Most már 35—40 tanköteles van a községben és ezért a község kérvényben fordult a közoktatási miniszterhez, amelyben a népiskola újból megnyitását kéri.

— **A hibás recept áldozata.** Budapestről jelentik: Kurz József a Rézvényszerfőzde R. T. vezérigazgatója kedden váratlanul titokzatos körülmények között meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a vezérigazgató mérgezés áldozata. Kurz reumája ellen colhitium nevű gyógyszert használt. A háziorvosa ugyanis véletlenül milligram helyett centigram colhitiumot rendelt neki, amely három napi kinlódás után megölte. A vezérigazgató hozzátartozói bünyádi följelentést tettek az orvos ellen.

— **A novisadi közegészségügyi osztály ismeretterjesztő előadásai.** Novisadról jelentik: A novisadi közegészségügyi osztály rendezésében szerdán délután dr. Csoskovics Mirosláv sebészorvos előadást tartott a modern sebészetről. Előadását vetítő képekkel illusztrálta. A közegészségügyi osztály elhatározta, legközelebb a Vajdaság városában előadást fog tartani az alkohol pusztításairól és propagandát kezdenek az alkohol ellen.

— **Francia szokó halálos zuhanása.** Párizsból jelentik: Az enghieni lövésnyterén tegnap délután Parfremment neves szokó olyan szerencsétlenül esett le a lóról, hogy koponyatorést szenvedett és miközben kórházba szállították, az uton meghalt.

— **A novisadi vashid építése.** A Novisad—Pétervárad közti vashid építése már majdnem egy éve tart, a munkálatok azonban olyan lassan haladnak, hogy nincs kilátás arra, hogy a hidat a kikötött határidőn belül felépítsék. Novisad város most az azzal a tervvel foglalkozik, hogy a hidépítő vállalkozóval a szerződést felbontja s a hid építéséhez más vállalkozót bíz meg. A hid építéséhez szükséges alkatrészeket Németország már leszállította a jóvátételi számlára.

— **Elfogott tolvaj.** Sentáról jelentik: Tóth József felsőhegyi lakos följelentést tett a rendőrségen, hogy Zapletál Károly ellopta a heréjét. A rendőrség letartóztatta Zapletált és beszállította a suboticei ügyészséghez.

— **Fehér Artur szavalóestélye Novisadon.** Fehér Artur szavaló-művész vajdasági körútjában, szerdán este a novisadi zsidóhitközség meghívására szavaló-estét tartott, amely alkalommal magyar és német költőket szavalt nagy sikerrel. Vasárnap délután a modern költők műveiből fog szavaló előadást tartani az Amerikan-bar helyiségben.

— **Befejezték a becskerekai vágóhid átalakítását.** Becskerekéről jelentik: A becskerekai vágóhid átalakítási munkálatai, amelyet egy budapesti vállalat végzett, a napokban befejeződött. Becskerek város részéről egy bizottság szerdán vette át a teljesen átalakított vágóhidat.

— **Műbarátok köre alakul Subotícán.** Néhány itt élő festő elhatározta, hogy a Vajdaság területén dolgozó képző- és iparművészek bevonásával klubot alapít, amelybe összetömöríti azokat, akik a művészet őszinte pártolói. A kör állandó jellegű képképzőművészeti felolvasások rendezését tervezi azzal a céllal, hogy a Vajdaságban eleven művészeti érdeklődést teremtsen. A kör megalapítására vonatkozó meghívólevelek már tul vannak a kezdet stádiumán.

— **A felvidéki bombamerényletek ügye a csehi bíróság előtt.** Kassáról jelentik: Egész Szlovenszkó magyar közönsége izgatottan várja a felvidéki bombamerényletek tárgyalásának eredményét. Az első merénylet Ungváron történt Ehrenfeld alkormányzó lakása előtt. Néhány hét múlva merényletet kíséreltek meg Castell francia tábornok ellen a görögkatholikus püspöki palotában. Az összeesküvés gyanúja alatt több magyart tartóztattak le, akik közül három azonnal szabadlábra helyezték, mert kiderült, hogy ártatlanok. A bombamerényletek sorát a radvanci csendőrlaktanya ellen elkövetett merénylet zárta be. Itt ekrazittal töltött hasábal fűtötték be a tettesek. Egész sereg radvanci magyar gazdát tartóztattak le és szállították a kassai ügyészség fogházába. A bombamerényletek ügyében vádolt magyarok főtárgyalása csütörtökön kezdődik.

— **Ujra a Seipel-kormány kerüli Ausztria élére.** Bécsből jelentik: A nemzetgyűlés 100 szavazattal a szociáldemokraták 59 szavazata ellenében újra megválasztotta a Seipel-kormányt. A kormányból a minisztériumok egyesítése folytán kiválnak Waber dr. igazságügyminiszter és Odenal vasúti miniszter. Kraft nagy-német képviselő eddigi kereskedelemügyi miniszter tárcáját Schürff nagy-német képviselő veszi át.

— **A verseci vasutasok pénze.** Az elrabolt verseci állomási pénztár rejtélye még mindig nem bogoződött ki. Megirtuk, hogy a nyomozás során letartóztatott Márton Rudolf vasúti tisztviselőt szabadon bocsátották. Márton most hozánk irt levelében érdekesen írja meg meggyanúsításának és letartóztatásának történetét. Eszerint március 31-én, amikor a lopás történt, ő nem is volt Versecen, ahová csak akkor érkezett meg, amikor a kassza már eltűnt volt. Ezt a nyomozás során igazolta is. Néhány nappal ezelőtt őt is, mint több más vasúti alkalmazottat ki akarták hallgatni, s minthogy nem volt otthon, ezt találták gyanusnak s táviratoztak Sentára, ahová elutazott, hogy hallgassák ki. Sentán e távirati megkeresés alapján e hó 5-én letartóztatták, behozták Subotícára, ahol e hó 10-én hallgatták ki először a vasutigazgatóságnál s még aznap este átkísérték Versecre, ahol 11-én szabadonbocsátották, mert ártatlansága beigazolódott. Márton Rudolf még azt is közli, hogy nem 40.000 dinár, hanem 520 dinár készpénz volt nála letartóztatásakor, tehát ez sem lehetett annyira gyanus, hogy hat napon át fogva kellett volna tartani s ide-oda hurcolgatni.

— **Elfogták Szemző Gyula tolvaját.** Budapestről jelentik: Szerdán a Krisztina-köruton egy konflisban két detektiv felismerte Pusztafalvi Nagy Gergelyt, aki a múlt héten 5 millió magyar koronát csalt ki Szemző Gyulától azzal, hogy jó feltételek mellett kosztba adja. Mikor Pusztafalvi órák múlva sem jelentkezett, Szemző gyanút fogott és feljelentette a rendőrségen. A nyomozás során derült ki csak, hogy Pusztafalvit egész sereg sikkasztás, csalás és visszaélés büntette terhell. Pusztafalvinál kétféle hatszázezer korona készpénzt találtak. A többi már előző nap elköltötte. Kiderült, hogy Pusztafalvi egy kunmadarasi kisbirtokos fia. A rendőrség a nagyszülő szélhámost letartóztatta.

— **Eltűnt gyermek.** Novisadról jelentik: Vas Ernő 13 éves gimnáziumi tanuló kedden délután eltűnt Novisadról. A fiatal diák ebédután eltávozott szülei lakásáról azzal, hogy iskolába megy, ehelyett azonban felkereste rokonait, a kettől különböző ürügyekkel ötven dinnárt kért és utánna nyomtalanul eltűnt. A fiu eltűnését a szülők bejelentették a rendőrségnek, ahol megindították a nyomozást.

— **A budapesti színészek sztrájkjal fenyegetőznek.** Budapestről jelentik: A Színész Szövetség tudva-lévően megállapodást kötött a Budapesti Színházigazgatók Szövetségével, hogy a színészek fizetése mindenkor a színházi helyárok drágulásával automatikusan emelkedik. A felemlt színházi helyárok a napokban léptek életbe, az ezzel kapcsolatos színházi fizetésemelések kérdéséről azonban a Színész-Szövetség nem tudott megállapodni az igazgatókkal, akik nem hajlandók betartani a megállapodást. A színészek szövetsége azzal fenyegetőzik, hogy ha nem teljesítik kívánásaikat, akkor az összes budapesti színészek sztrájkhalápnak.

Mariola arckrém a legjobb arcápoló!

— **Subotical kereskedők panasza.** Panaszos levelet kaptunk több subotical kereskedőtől. A levél elpanaszolja, hogy a nyitott boltjainak milyen súlyos adói vannak. Nincs a jótékony-kiadásoknak az a fajtája, amely ne a kereskedőt sajátán elsősorban. Az ünnepi munkaszüneti napokon a kereskedőnek semmi jövedelme sincs. Ezek az általános bajokon kívül, amelyekkel ma mikor az üzletek pangának, most újabb veszedelmek is sújtják a subotical kereskedőket. A boltbértek emelése. Egyes háztulajdonosok minden évnegyedben emelik a boltbérteket s a májusi házbérmegye előtt már most élenk előkészületek tapasztalhatók a meginduló házbéremelési offenzívára. A kereskedő, akinek existenciája függ az üzleti helyiségének, kénytelen fizetni. A boltbértek emelése azonban a már amúgy is alig elviselhető drágaságot fokozza. Éppen ezért indokolt, ha a lakáshivatal, amely elé az üzlethelyiségek bérének megállapítása tartozik, a fogyasztók érdekeire való figyelemmel döntene a bérkérdésekben s megakadályozná az üzlethelyiségek bérének szertelen emelését.

— **Két hónapra ítélték el egy budapesti ügyvédet.** Budapestről jelentik: Riesz Sándor ügyvéd, aki Ravnyik Sándor moztulajdonos védelmét látta el Csépei József írásbíróval szemben, a felelbiteli bírósághoz beadványt intézett, amelyben kijelentette, hogy a írásbíró el fogult ítéletet hozott. Az igazságügy-miniszter felhatalmazására rágal-mazás vétsége címén eljárást indított az ügyvéd ellen. A törvényszék szerdán tárgyalta Riesz Sándor dr. ügyét, akit bűnösnek mondott ki a rágalmazás vétségében és ezért két hónapi fogsázbüntetésre ítélte.

Kedden este a Nőgyelet bálon elvezett egy antik grónt karkötő. Megtudó kérétek jutalom ellenében adja le a karkötőt.

— **Felakasztotta magát — az ágyban.** Szécsényről jelentik, hogy ott kedden este öngyilkosságot követett el Csakóczy István földműves. Csakóczy az ágyban fektült le meghalni. Az ágy fölött lévő szőre kötelet kötött, amelyet nyakára hárkolt, s aztán addig szegzett-mozgott az ágyban, míg a kötel megfojtotta. Mire hozzátartozói észre vették, már halott volt. Tettének oka ismeretlen.

SPORT

***

Sand—Sport. Vasárnap találkozik a két csapat a Sand pályán. Ugy a Sport, mint a Sand részéről döntő jellegű lesz a mérkőzés, mert a két bajnoki pontra szüksége van mindkét csapatnak. A Sandnak vezetőhelyét kell alátámasztani, a Sportnak pedig a harmadik vagy a negyedik helyért kell küzdenie. A papírforma szerint a verseny egyiké lesz az idény legizgalmasabb versenyének. A Sport, amely mindenkori erős ellenfele volt a Sandnak, az utóbbi időben erősen feljavult, az elvesztett játékosokat jó tartalékkal pótolta. Csatársora, bár fizikailag gyöngye fajsúlyu, a legszebb és legjobb támadójátékot űzi és védeime is kifogástalanul működik. A Sandnak, amely valószínűleg két tartalékkal áll ki, nagyon össze kell szedni magát, ha győzni akar. A mérkőzés sorsát egyébként a pillanatnyi diszpozíció fogja eldönteni. A valószínűség az, hogy eldöntetlen eredményt hoz a csapatok találkozása.

Sloga—Sz. M. T. C. A Sz. M. T. C. amely a múlt vasárnap váratlanul szép eredménnyel végzett a jó formában levő Sporttal, vasárnap a Slogával játszik bajnoki mérkőzést a Bácska pályán. A munkáscsapat, ha lelkesedéssel és küzdenitűdással párosítja a kombinatív-játékot, erős ellenfél lesz, amelyet a Slogának csak abban az esetben sikerül mininális gólaránnyal legyőznie, ha a csatársora a kapu előtt bátran és energikusan fog küzdeni. A papírforma szerint a mérkőzés kimentele a Sloga javára fog eldőlni.

Válogató tréningmérkőzés. Szerdán délután a Bácska sáros és nehéztalajú pályáján rendezte meg az alszövetség a második válogató tréningmérkőzést, amelyre a kirendelt játékosok egyrésze elfoglaltsága miatt nem jelent meg. A tréning emiatt ugyszólván semmivel sem vitte előbbre a válogatás kérdését. Azok, akik eleget tettek az alszövetség parancsának a sáros pályán inkább szórakoztak, mint játszottak. A válogatott csapat összeállítása egyébként már nagyjában kész. Értesülésünk szerint a csapat körülbelül ez lesz: Virág—Kulundzics, Beleslin—Sefcsics, Held, Ill-

gen, vagy Bence III.—Csele, Kovács II. vagy Jagica, Varga I., Marcikics és Szék.

A Corinthiánok veresége Rotterdamban. A híres Corinthián-együttes — mint Rotterdamból jelenik — 2:1 arányban vereséget szenvedett Rotterdam válogatott csapatától, amelybe hét dán reprezentatív játékos szerepelt.

Amerika nem vesz részt a göteborgi versenyeken. Az amerikai atlétikai szövetség eltiltotta Johnny Weissmüller Angliában és Göteborgban tervezett startját. A határozat szerint Amerika atétái a párisi olimpiáig nem versenyezhetnek Amerika területén kívül.

TŐZSDE

***

Novisadi terménytőzsde, április 17-én. Változatlan irányzat mellett összesen 61 vagon áru kelt el. Főleg tengerit, búzát és lisztet kerestek. Buza 77—78 kg-os 452—455 dinár, tengeri prompt 255 dinár, gyöngytengeri szeremi 265 dinár, liszt bánati 0-ás 680 dinár, dupla lófogú 687.50 dinár, korpa 152 dinár, árpa 310 dinár, bab fehér 465 dinár.

Beograd, április 17. Páris 662, London 461, Milano 494—495, Genf 1810, Newyork 9950, Berlin 045, Prága 299—300, Bukarest 48.50, Bécs 0.14—0.15, Szófia 73, Budapest 250.

Zürich, április 18. Zárlat: Berlin 0.0262 (0.0260), Holland 216.10 (216.20), Newyork 553.25 (553), London 25.75 (25.72), Páris 36.40 (36.70), Milano 27.10 (27.25), Prága 16.45 (16.42), Budapest 0.12 (0.12), Beograd 5.60 (5.60), Varsó 0.0130 (0.0130), Bécs 000.775, Bélyezett 000.75.

Budapest, április 18. A devizaközpont jegyzései: **Devizák:** Bécs 0.0640—0.0670, Berlin 0.21—0.23, Prága 134—140, Beograd 46—48, Varsó 0.1060—0.1180, Milano 223—233, Páris 299—309, Zürich 815—845, London 20950—21550, Newyork 4505—4650, Amsterdam 1760—1820. **Valuták:** Osztrák korona 0.0645—0.0675, Német márka 0.215—0.235, Cseh korona 134—140, Dinár 46—48, Lengyel márka 0.1060—0.1180, Lira 228—238, Francia frank 304—314, Svájci frank 825—855, Font 20950—21550, Dollár 4525—4675, Hollandi forint 1753—1813, Napoleon 16500.

Budapesti értéktőzsde, április 18. A bankközi forgalomban a hangulat változatlanul barátságos. Az irányzat tartott, csak az arbitrázsértékek árfolyama gyöngült egy árnyalattal. A **hetipénzt a mai kasszára 2—2.5 százalékkal hínálák, anélkül azonban, hogy felvevő akadt volna.** Az árfolyamok a következők:

Magyar Cukor 490—500.000, Általános Köszén 385—392.000, Stummer 300.000, Tröszt 28—29.000, Salgó 163—165.000, Georgia 182—185.000, Magyar Hitel 47—48.000, Athenacum 38.500—39.000, Hoffherr 68—70.000, Schlick 27.000, Ófa 52—54.000, Kühne 28.500, Nora 26.000, Atlantica 27.000, Mezőhegyesi 110.000, Szikra 44—45.000, Kaszab 16.500, Vegyipari 13.500, Klotild 20.000, Államvasut 85.000, Keleti-urányi 13.500, Danica 24.000.

A Bácsmegeyi Napló 105-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a szelvényeket összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejű halál

2500— dinár erejű rokkantság

esetére a

Rossija-Fonciere

biztosító és viszontbiztosító társaságnál díjmentesen biztosítva lesz

Fényképészek

legolcsóbb bevásárlási forrása

Tenmer optikus cég

Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11.

Agfa, Hauff, Verax, Mimosa, N. P. G. Sairap, Cellofix stb. cikkek gyári le-rakata. Állandó vevőimnek legmés-szebbmenő kedvezmények az eredeti gyári árakból!

Kérjen árjegyzéket!

Vidéki megrendeléseket azonnal jól csomagolva pontosan intézzük el!

Mundus-szék, világhírű márka, egyedárusítás és nagybani raktár Krausz Ede, Novisad.

MC. CORNICK

négyzetbe ültető kukoricaültető gépek, vetőláncok, különféle aratógépek pótrészei kaphatók

Schumacher Rudolf Fiai cégnél Staribečej

GUMMISAROK és GUMMITALP

erősebb és tartósabb mint béri legjobban év nedvesség és hideg ellen!

„JE-KA“ TEA

a legjobb, legfinomabb, legolcsóbb,

Kérjen mindenütt „JE-KA“ teát!

A legfinomabb

„JE-KA“

csokoládét és csokoládékülönlegességeket gyártja csakis a

Confiserie „JE-KA“ Zagreb csokoládé- és csokoládékülönlegességek gyára.

Kérjen mindenütt „JE-KA“ deser-tet!

„Deszanka Crème“

a legideálisabb szépitőszet mely teljesen ártalmatlan, használata mellett a puder fölösleges. Kapható mindenütt — a hol nincsen a készítőnél

Popović Stanislav gyógyszerésznél Velika Kikinda (azelőtt Máriaöldön)

MOTORHAJÓ KÖZLEKEDIK

mindennap

Staribečej és Turškibečej

között. Bácska és Bánát vonatjaihoz legjobb összeköttetés.

Indul Staribečejről: 5, 9, 12¹/₂, 17 órákor
Indul Turškibečejről: 6, 10, 13¹/₄, 18 órákor

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Szerszámápolásra legalkalmasabb a „Kalmár“-féle

LÓSZERSZÁM viks

1/2 kilogramos mintadoboz ára

20 DINÁR.

Kapható:

Kalmár Vegyipar Subotica Zmaj Jovin trg. 5. Viszontelárusítóknak árkedvezmény

NYILTTÉR.

Udruženje Trgovaca i Industrijalaca Subotica.

Meghívó.

A Subotica Kereskedők és Gyárosok Egyesülete ezennel meghívja összes tagjait a f. hó 21-én szombat este 8^{1/2} órakor, új Otthonának bankettal egybekötött megnyitására.

Banketjegyek f. hó 19-éig az Egy. Titkárnál kaphatók. Jegy ára személyenként Din. 70. Subotica, 1923. április hó 13.

Elnökség.

Meghívó**a zagrebi kirándulásra.**

A Subotica Kereskedők és Gyárosok Egyesülete a zagrebi mintavásár megtekintésére kirándulást rendez, melynek részvételére összes tagjait és azok vendégeit meghívja.

Indulás április hó 24-én este és visszaérkezés április hó 27-én reggel 6 órakor. Kedvezményes féláru vasuti jegy és lakás biztosítva. Jelentkezés az egyes. titkárnál f. hó 21-éig. Subotica, 1923. április 13.

Elnökség.

Novi-Sivac község előljáróságától.

2821

20/jzknv. szám.

Hirdetmény.

A községi vendéglő Novi-Sivácon bérbe lesz adva hosszabb időre és pedig a községi képviselőtestület határozata értelmében nem pénzért, hanem a bérlő tartozik saját költségén 1 tánctermet és néhány vendégszobát építeni és ezért a bérlettartama alatt nem fizet semmi-féle bért.

Felhívják az érdekeltek, hogy f. é. április hó végéig forduljanak ezen előljáróshoz hol közelebbi felvilágosítást kaphatnak és a terveket is megtekinthetik.

Novi-Sivac, 1923. évi április hó 13-án.

Ivan Janković s. k.
jegyző.Peter Jakobi s. k.
bíró.**Oglas.**

U Novokanjizkoj županijskoj javn. bolnici na umobolnom odelenju upraznena su mesta od I. maja o. g. jednog bolničara i jedne bolničarke. Lica koja su svršila bolničarski kurs ili imaju dovoljnu praksu bolničarsku i koja reflektiraju na ta mesta neka se prijave sa dokumentima upravi ove bolnice.

Prvenstvo imaju muž i žena.

Uprava bolnice.

A novokanjizsai megyei kórház elmebeteg osztályán megüresedik május hó 1-től egy ápolói és ápolónői állás.

Betegápolók, kik szakiskolát végeztek, vagy kellő gyakorlattal bírnak, ha ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt folyamódványokkal jelentkezhetnek a kórház igazgatóságánál.

Elsőbbségben részesül ápolói házaspár.

2887

Kórház Igazgatóság.

AKÁCRÖNK

cca 300 köbméter továbbá tűzifa, rözse, tuskó NOSAN a Vojnich jözsef-féletanyán vasárnap f. hó 22-én d. u. 2 órakor önkéntes árverésen kistételekben is eladatik. Bővebbet Jerković Mátyásnál Subotica
Telefon 52. 2858

BÉRLET

2750

kerestetik Bácskában, lehetőleg város közelében és vasut mentén

ca 50—80 HOLD

jó szántó föld, megfelelő uri lakással és gazdasági épületekkel.

KÖZVETÍTŐK DIJAZTATNAK.

Értesítést elfogad

ORSZÁGOS HITELBANK R. T. HORGOS.**Raktárról szállíthatók:**

Spirálmentes körforgó- és magasnyomású turbószivattyúk.

Gőzszivattyúk.

Kutzivattyúk minden kivitelben.

Légszivattyúk.

Compressorok.

Tűzifecskendők, kézi- és motorikus meghajtásra.

Fertőtlenítő és köztisztasági eszközök.

Armaturák, gőz, víz és gáz részére.

stb., stb.

Ajánlatokkal és nyomtatványokkal készséggel szolgálnak

TEUDLOFF — DITTRICH Budapesti Armatura-, Szivattyú és Gépgyár
Részvénytársaság

Budapest-Kispest, Üllői-ut 220-222.

VEZÉRKÉPVISELETEK:

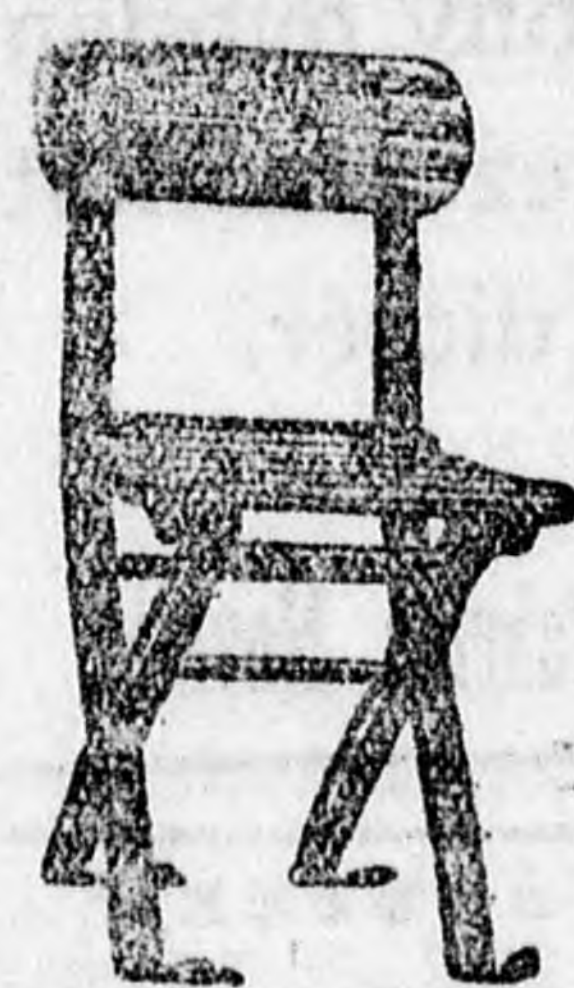
„ORBIS” Műszaki r. t., Budapest Teréz körút 29

„ORBIS” Műszaki r. t., Szeged Kölcsei utca 12.

„ORBIS” Industrielle Waren-Mustermesse
Zagreb, Paromlinska c. 1.**Egy jókarban levő tűzmentes****pénzszekrény**

eladó

a „HERCEG-BOSNA”

biztosító főigazgatójánál Vel.-Becskeken
(Korona szálló épülete)**Kerti székek**

ebédlői székek, karoszékek, fotelek, kanapék faüléssel és behúzáshoz a legolcsóbb áron kaphatók

ZÁNIN ANDRÁS

székkészítő

Subotica, Bajski-put 13.

Ingatlan eladás!

Haláleset miatt eladó a Beograd—Vinkovci-ívonon mentén fekvő Gjeletovci vasútállomással szemben levő, több magtárból és egy körülbelül 2000 mázsa tengerit magában foglaló kukoricagöréből álló

gabona bevásárlási üzlet. Ugyanottegy talmérési engedéllyel ellátott **korcsma helyiség**

2 különálló lakással, körülbelül 3 hold kiterjedésű udvar és kerttel eladó.

Nagyon alkalmas ipari célokra, különösen disznó hizlalásra, gőzmalom építésre. Komoly vevők jelentkezhetnek

özv. Braun Albertnél

Vinkovcin.

2757

120—150 lóerős

félstabil gőzgép vagy szivógázmotor kerestetik

megvételre

HAJÓS LAJOS, NOVI-SAD

Kralja Aleksandra 47.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy néhai férjem

Benke Dániel

szobafestő és mázoló üzemét saját nevem alatt tovább folytatom és annak vezetését Farkas János szobafestő és mázoló mester látja el.

Sikerült a legújabb és legmodernebb mintákat beszerezni és így módomban van a n. é. közönség legkényesebb igényeinek is megfelelni.

Becsés pártfogását kérve

özv. Benke Dánielné

szobafestő és mázoló

V. kör, Miška Prčić ul. 6.

2095

Tűzmentes

pénzszekrényeket

és

okmányszekrényeket

újjonnan készít és régieket javít

Kirschner Mihály Sombor

Sveia Roka ulica 8.

Állandó nagy raktár! 176

VALÓDI

SULTÁN**pörkölt kávé**egyedüli beszerzési
forrása 1924**Steinfeld Ödön**

fűszernagykereskedő

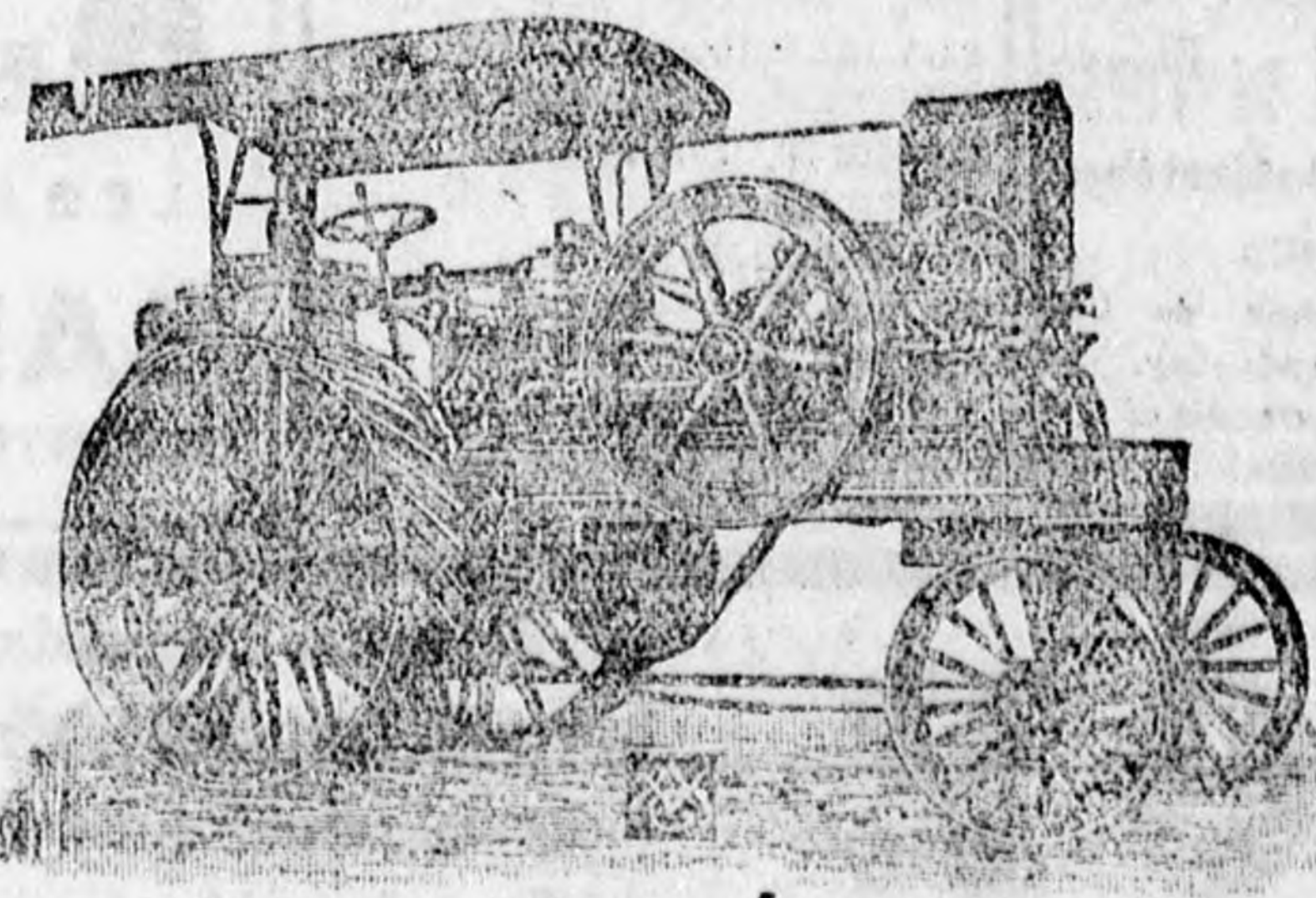
Sombor

Telefon 231 szám.

Kapható 1/3 és 1/4

kgr-os dobozokban.

M. Á. V.

MAGÁNJÁRÓ CSÉPLŐKÉSZLETEK

Astra szivógáz magánjárók. Átalakított magánjárók.

Compound és magasnyomású gőzmagánjárók.

Golyóscsapágyas cséplőkészletek.

Record Ipari és Kereskedelmi r. t. Osijek.

Fiók: VINKOVCI.

Keresse fel gépkiallításunkat a zágrábi mintavásáron!

FOGLALKOZÁS

Gyakornokot felvesz a Subotica Onsegelyzo Szövetkezet. Aleksandrova-utca 6. 2888

Cukrász-segéd, önálló munkás, állást keres. Cim: Szenessy Albin Pančevo. 2889

Ugynökök ugy helyben, mint vidéken nagy jövedelemre tehetnek szert. Jelentkezzenek: Kertes i dragnál Subotica, Voiv. Putnika br. 14, vasutigazgatósággal szemben. 2888

Munkásleányok felvétetnek a Schiesinger keményítő-gyárban. Vujkovits-futelleppel szemben. 2891

Bačka, Banatban jól bevezetett utazó százalékra állást keres. Cim a kiadóban. 2870

Egy kiszolgáló-leány, ki a szerb és magyar nyelvet bírja, rövidaru-üzletben felvétetik. Cim a kiadóban. 2875

Kovács tüziember féderes munkára és egy lópatkó felvétetik. Erdei Bálint kocsigyártónál, Subotica. 2845

Segédet, jó munkást, azonnali belépésre felvesznek. Walter József fodrász, Senta, főtér. 2876

Házvezetőnek ajánkozik intelligens, szolid, házias nő magányos urhoz csak vidékre. Cimeket a kiadóba kér. 2833

Építészek figyelmébe

PATAKI KAVICS
kapható nagyobb mennyiségben
Erkinic, Stričević & Co
Banost (Brow) 2. p. Četvrtić

Műlábak, műkezek,

egyenestartó
fűzők készítő
és javító műhely
Schönbrunn Subotica,
Paliceva 5. Telefon 275.

SAPKÁK

tűzőlők, vasutasok, postások és tiszták részére, valamint borsapkák kaphatók
Kramer Antal és Társa
egyenruházati intézetben
Subotica
Tűzőlőtestleteknek és kereskedőknek engedély. — Sapkák konfekcionálását olcsón vállaljuk. 2491

Házmester azonnal felvétetik. Aleksandrova-utca 12. földszint balra.

Gazdasszonyi állást keresek. Cim a kiadóban. 2877

Fűszerszakmában bevezetett utazó azonnali belépésre állást keres. esetleg más szakmában is »M megbízható« jellegre a kiadóba kér. 2878

Gépez. kitűnő bizonyítványokkal, kinek fővárosi képzettsége s hosszabb gyakorlata van a gőzgépekről és robbanómotorokról, elektro- és dinamótanfolyamot végzett. Önálló szerelő, malommunkálatokban jártas, ugyszintén mezőgazdasági és esélőgépek javítását végzi, állandó nyugodt állást keres. Szíves megkeresést kér a kiadóba »Szakember« jellegre. 2711

Gyermektelen házaspár, aki jelenleg is állásban van, házmesteri állást keres. Cim: Strossmajerova-utca 22, házmester-nél. 2768

Állandó munkára tűzönöt azonnali belépésre felvesznek. Urge Péter cipő-felsőrész készítő, III., Kumičiceva-utca 47. 2849

Manikűrözönöt keresek azonnali belépésre kinek megfelelő gyakorlata van. Mittler Gyula. 2800

VÉTEL-ELADÁS
ZÁLOGINTÉZET

Ékszerekre kölcsönt ad. Adás-vétel. Raglásoknak gyapjuszövet olcsón eladó. L. Bogovičeva (Kinizsi) utca 12.

Eladó éjjeli üzletberendezés: márvány-asztalok és magas sarokplüsch-diványok. — Baloghné, Džombolj, északi sor. 2892

Házak és szőlők kerestetnek megvételre a város, illetve a környék bármely részén. Kinek van eladó háza vagy szőlője, jelentse Malusev-irodába.

Eladó finom asztalnemű, ágyluzatok. Nagy Ferenc-telep 3. udvar. Érdeklődni lehet a délelőtti órákban. 2868

Egy Dijon-Bauton autó négy személynek, legjobb állapotban, 12 HP, új gumikkal, 26,000 dinárért eladó. Karlo Rechner, Pančevo. 2867

Eladó Hofherr cséplő-székény, Hofherr-elevátor, 24 HP kéthengeres szívógázmotor, 4 HP vezértengelyes, stabil benzínmotor, Saygen és Wolf gyártmányu 6-8 HP vezértengelyes stabil benzínmotor, Mayer gyártmányu. Egy 8 HP Clayton gyártmányu huzatos lokomobil. Bürger Szilárd Veliki-Bečkerek. 2869

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszbelég melléklendő.

Pianino (zongora) és csodaszép selyem perzsa-szőnyegek és olajfestmények eladók. Cim a kiadóban. 2872

Egy jóforgalmu fűszer- és vegyeskereskedés más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóban. 2894

Magányos Máv. golyóscséplőt, 6-osat, 48 colost, megvételre keresek. Papp főgépész, staribečiji villanytelep. 2829

Eladó 149 liter pálinka főzőkazan Simon Jánosnál, St. Kanjiža. 2843

Eladó Somborban a belterületen egy mérsárszék teljes berendezéssel. Érdeklődni lehet Somborban, Ilija Birčanina-utca 16. 2839

Vagyonértékszámra ab pince új bor eladó. Horgos Reöck-gazdaság. 2499

Ajánlunk
beremendi kőből saját
égetésű fehér darabos
meszet
azonnali szállításra
Király József Senta

Minden
asszony, minden
férfi ezt a márkát
dicséri

Depot:

Prva Jugoslov. Kemična Fabrika Novisad.

IZLÉSES FINOM ÁRSZERŰ
MENYASSZONYI
SZÜLETÉS és NÉVNAPI
AJÁNDÉK
LEGJOBBAN BESZEREZHETŐ
BALOG LINÁNÁL
SUBOTICA, BARÁNY SZÁLLÓ MELLETT.

Eladó magyar gazdasági komplett gőzcséplő garnitúra 8 HP, fogaske-rekre átalakított magánjáró, elevátorral, teljes felszereléssel, valamint Hofherr teljes garnitúra eladók. Stricki Deže Selenče (Bač mellett). 2770

Eladó két db magánjáró gőzgép egy 8-as Hofherr és egy 6-os. Cseh Péter géplakatos mester Csóka. Vasutállomás mellett. 2662

Eladó egy 10 HP lőerős gőzgép, nagybecskereki kazánhasználati engedély. Gyáros Clayton Schuttler-worth, gyári szám 17493. Tűzfelülete 21.15, feszély légkörnyomásban: 4. kazán-szemle 1919. IX. 7. Belső a próbálásra jó. Felkőhengeres, előtűze-lővel, tüzszekekrényvel és 34 tüzszevel bíró mozgony kazán. Ára 30,000 dinár. Hitelszövetkezet. Novi-Bečeje. 2693

KÜLÖNFÉLE

Klárustás miatt rendkívül olcsó árak. Elsőrendű kontrázott polituros hálószobák, mahagóni és fehér kőris. Megtekinthető Pinter Kálmán műasztalosnál, Ada. 2885

Elveszett Dörner Sándor névre szóló fényképes igazolvány. A megtaláló adja le a kiadóban. 2884

Magányos férfi számára butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 2892

Két-három elegánsan butorozott lakás zongora-használatra kiadó. Bővebbet a kiadóban. 2873

Elköltözés miatt egy jóforgalmu üzlet lakással együtt átadó. Zenčanski put 1, Kaszárnya mellett. 2869

Törmelek nikkelt, rezet, alumíniumot és rétegetmet legmagasabb áron vesz Martinovics D. D. Kula.

Prima tűzifa kicsinyben és nagyban, aprítva is, kapható M. Lozovič fakereskedés, Baruna Trenka trg 3. Laktanyával szemben.

»Itó« fogpaszta a legjobb fogápolásra. Kapható minden gyógyszárban, drogériában és illattárban. Főraktár Hercei, volt Wachsmann-drogéria, Subotica. Telefon 165. Pontos postai szétküldés. 1769

Ha bársonysima, úde arc-bőrt akar, használjon Li-lion-crémet, szappant és pudert. — Kapható illés gyógyszárban, főpostával szemben. 59

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgaré, ólom, horganyt, öntött vas-hulladékot Megyanszky és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átellenében). Telefon 360. 6028 2135

Foto-cikkék: u. m. Agfa-Hauf, stb. lemezek, valamint Mimosa-papír, vegyszerek, stb. 20% engedmény minden gyári árjegyzékből. Deutsch optikusnál Subotica, Aleksandrova-ut 7. 2163

Moravetz zeneműkereskedés, Timisiora, Románia, ajánlja fővárosi művészi szaküzletét. Megrendeléseket gyorsan és pontosan elintézi. Jegyzék ingyen.

Fierst cukrászda Subotica, IV. Harambačičeva utca ul. 22. Szakmába vágó megrendeléseket pontosan házhoz szállít. Ugyan itt székek és ablakok eladók.

Üzletek vannak eladók: szatocsüzet italméressel, trafiküzlet könyv- és pá-pirkereskedéssel, bazár-üzlet a főtéren Subotican. Malusev-iroda. 2893

Pianinót, esetleg rövid zongorát bérelnék. Brenner, Beogradski put 53.

Átvennék egy 2-3 szobás lakást előszobával, konyhával és a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóban. 2535

Üzlethelyiség a beltéren átadó, Bővebbet a kiadóhivatal. 2874

GUMMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is felvesz.

JEGYGYÜRÜK

a legolcsóbban kaphatók
Ádám ékszerésznél
Rudics és Sugar ház.
TÖRT ARANYÉRT
A LEGTÖBBET FIZETEK.

DIAMANT

Pékek figyelem! »DIAMANT« a Hauser & Szoootka gyárból Wien-Stadtian, békebeli minőségben, kapható kizárólag a vezérképviseleténél Jugoslavia számára

Eduard Dužanec, Zagreb
Lerakat Strossmajerova ul. 10. Övakkodjunk peralaku vagy lölyékony utánzásoktól.

Zsák
Ponyva
Zsineg

Rein Izsó Sombor
Telefon 133. 2564

BŐR

mindenfajta, ngymint sevrő, boxcalf, lakk, bélésbőr, Waches-Krupon, talpbőr, kéreg, nyak-, érbőr, tehén- és borjubőr, legolcsóbban beszerezhető

JOS. L. RAČIĆA SIN

Bőrkereskedelmi R. T. ZAGREB, Duga ul. 5. — Telefon 6-64.
Táviratcim: RAČIĆ. Kiállítás hely: INTERN. PAV. 435.

AKSENTIJEVIĆ és FIXMANN

HIRLAPTERJESZTŐ és HIRDETŐ VÁLLALAT
TELEFON 22-22. BEOGRAD POSTAFIÓK 176.
SKOPLJANSKA 18.
POLYÓSZÁMLA A PRÁGAI HITELBANK BEOGRÁDI FIÓKJÁNÁL.

INFORMACIÓ:

minden beogradi kereskedelmi hatósági, miniszteriambeli ügyekről.

Levelezés szerb, horvát, magyar, német, angol olasz és francia nyelven.